

ՀՀ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄՆԵՐԸ 2014 - 2016 ԹԹ.

Ֆինանսական համակարգի կայունության և զարգացման վարչություն

Ֆինանսական համակարգի կանխատեսումների բաժին

ԸՍՏ ԲԱՆԿԵՐԻ 2014 – 2016 ԹԹ. ՀԵՈՒՆԱԿԱՐԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ

Ի կատարումն ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 11.11.2003 թ. թիվ 385 որոշման՝ ՀՀ տարածքում գործող առևտրային բանկերը ՀՀ կենտրոնական բանկ են ներկայացրել 2014-2016 թթ. հեռանկարային զարգացման ծրագրերը, որտեղ ներկայացված են առաջիկա երեք տարիների համար նշակված ռազմավարությունները, ինչպես նաև կատարված են հիմնական ֆինանսական ցուցանիշների կանխատեսումներ:

1. 2013 թ. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄՆԵՐԸ

2014-2016 թթ. ՀԶԾ-ներում ՀՀ առևտրային բանկերը առանձնացրել են 2013 թ. իրենց գործունեության վրա առավել նշանակալի ազդեցություն ունեցած միջազգային, ՀՀ ներքին տնտեսական և ֆինանսաբանկային հատվածի հետևյալ զարգացումները.

✓ *Միջազգային զարգացումներ*

- **Համաշխարհային տնտեսության զարգացման անորոշություններ և սպասվածից դանդաղ վերականգնում.** 2013 թվականին հիմնականում պահպանվել են նախորդ տարվա ռիսկերը: Հիմնական ռիսկերից բանկերն առանձնացրել են համաշխարհային տնտեսության դանդաղ և անկայուն աճի տեմպերը, ԵՄ երկրներում պարտքային խնդիրները և աշխարհաքաղաքական զարգացումներով պայմանավորված՝ էներգակիրների գների հնարավոր աճը: Սակայն որոշ բանկեր առանձնացրել են համաշխարհային տնտեսության, մասնավորապես՝ գործընկեր երկրների տնտեսական վերականգնման դրական ազդեցությունը Հայաստանի վրա, ինչը ուղղակի անդրադարձել է բանկային համակարգի վրա:
- **Միջազգային շուկաներում տոկոսադրույքների ցածր մակարդակ.** սա ենթադրում է ինչպես առկա պարտավորությունների, այնպես էլ ներգրավվելիք ռեսուրսների ցածր ծախսատարություն, քանի որ բանկերի ներգրաված միջազգային միջոցների տոկոսադրույքների հիմքում սովորաբար ընկած է LIBOR-ը:

✓ *Ներքին տնտեսական զարգացումներ*

- **ՀՀ տնտեսության վերականգնում.** ՀՀ տնտեսության իրական հատվածում շարունակվող որոշակի ակտիվությունը հնարավորություն տվեց բանկային համակարգին ապահովելու հիմնական ցուցանիշների աճ: 2013 թ. ՀՀ տնտեսության հիմնական ճյուղերում արձանագրվեց որոշակի աճ, ինչն իր դրական ազդեցությունը թողեց բանկերի գործունեության վրա: Գյուղատնտեսության և արդյունաբերության աճը բանկային համակարգում ձևավորել է վարկավորման բարձր պահանջարկ, որի արդյունքում բանկերն ընդլայնել են իրենց վարկային պորտֆելը:
- **Տրանսֆերտների ծավալների աճ.** ՌԴ տնտեսության համեմատական ակտիվացումն ու վերականգնումն իր դրական ազդեցությունն է ունեցել ֆիզիկական անձանց ոչ առևտրային բնույթի փոխանցումների ծավալի աճի վրա:

✓ **Ֆինանսաբանկային հատվածի զարգացումներ**

- **Ֆինանսական համակարգում մրցակցության խորացում.** տարվա ընթացքում ֆինանսական համակարգում պահպանվել և ավելի է խորացել մրցակցությունը, որը հիմնականում ի հայտ է եկել «գնային պատերազմի» տեսքով: Մրցակցության խորացումը հանգեցրել է ավանդների տոկոսադրույքների աճին և վարկերի տոկոսադրույքների նվազմանը, որն էլ իր հերթին հանգեցրել է տոկոսադրույքի մարժայի կրճատմանը:

✓ **Կարգավորման դաշտի փոփոխություններ**

- Կանոնակարգման դաշտի խստացում/Կանոնակարգ 2-ում փոփոխություններ,
- «Բանկերի ներքին հսկողության իրականացման նվազագույն պայմանները» կանոնակարգ 4-ի ներդրում:

2013 թ. խնդիրների կատարողականը

2013 թ. ՀՀ առևտրային բանկերը հիմնականում կատարել են 2013-2015 թթ. ՀԶԾ-ներով նախատեսված խնդիրները: Հարկ է նշել, որ բանկերի նպատակների և խնդիրների կատարողականի գնահատումը հաճախ դժվարանում է՝ վերջիններիս ոչ չափելի լինելու պատճառով:

ՀՀ բանկային համակարգի ակտիվների 2013 թ. փաստացի ցուցանիշները կանխատեսվածի համեմատ գերակատարվել են 6.1%-ով, պարտավորությունները՝ 6.84%-ով, իսկ կապիտալը՝ 2.15%-ով:

Ակտիվների կազմում հիմնականում գերակատարվել է «Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում» հոդվածը: Պարտավորությունների կազմում հիմնականում գերակատարվել է «Թղթակցային հաշիվներ» հոդվածը:

Արձանագրվել է վճարահաշվարկային համակարգը բնութագրող որոշ ցուցանիշների գերակատարում: Ի տարբերություն ֆինանսական վիճակը նկարագրող ցուցանիշների, վճարահաշվարկային ցուցանիշներն ավելի անկանխատեսելի են, քանի որ ավելի քիչ են կախված բանկի ռազմավարական որոշումներից (օրինակ՝ վարկային ռազմավարությունից):

- Վճարահաշվարկային համակարգը բնութագրող ցուցանիշներից հիմնականում թերակատարվել են բանկ-հաճախորդ և նմանատիպ այլ համակարգերից օգտվող հաճախորդների քանակը և քարտերի սպասարկման միջոցները:
- Գերակատարվել են ֆիզիկական անձանց միջազգային փոխանցումները և հաճախորդների հաշիվների քանակը:

ՀՀ առևտրային բանկերը որպես 2013 թ. փաստացի ցուցանիշների՝ ծրագրված ցուցանիշներից շեղման հիմնական պատճառներ առանձնացնում են հետևյալ գործոնները.

- պլանավորվածից շատ վարկային ռեսուրսների ներգրավում միջազգային կազմակերպություններից,
- վարկերի դանդաղ աճ,
- շուկայում պահանջարկի/առաջարկի փոփոխություն,
- գործընկեր ֆինանսական կառույցների հետ համագործակցության չկանխատեսված զարգացումներ:

2. ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԴԻՄՆԱԿԱՆ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐԸ 2014-2016 ԹԹ. ՀԱՄԱՐ

2014-2016 թթ. հիմնական ազդող գործոնները

ՀՀ առևտրային բանկերը կանխատեսվող ժամանակաշրջանի համար որպես արտաքին միջավայրից, ներքին տնտեսությունից և ֆինանսական հատվածից փոխանցվող և իրենց գործունեության համար նշանակալի գործոններ առանձնացրել են.

✓ **Միջազգային շուկաներում**

- **Համաշխարհային տնտեսական աճ.** բանկերի կանխատեսումների համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետության հիմնական առևտրային գործընկեր երկրների տնտեսություններում կորսնորվեն կայուն, սակայն դանդաղ աճի միտումներ:
- **Գները համաշխարհային շուկաներում.** բանկերի կանխատեսումներով՝ ոսկու և պղնձի շուկաներում մոտակա տարիներին գների փոփոխություն է սպասվում: Մասնավորապես՝ պղնձի գները որոշակի կնվազեն, նավթի և հացահատիկի գները չեն բարձրանա: Անորոշություններ կան ոսկու և էներգակիրների գների հետ կապված: Ըստ մի քանի բանկերի՝ անորոշություններ կան նաև նավթի գների շուրջ՝ կապված շուկայի կառուցվածքային փոփոխությունների հետ:

- **Միջազգային շուկաներում տոկոսադրույքների քաղաքականություն.** բանկերի մի մասը կանխատեսում է, որ միջազգային շուկաներում տոկոսադրույքները կշարունակեն մնալ պատմականորեն ցածր մակարդակում: Սա կարող է երկակի ազդեցություն ունենալ. միջազգային շուկաներում ցածր տոկոսադրույքները կարող են նպաստել բանկերի կողմից էժան միջոցների ներգրավմանը, միաժամանակ կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ բանկերի տոկոսային եկամտի մակարդակի վրա՝ լողացող տոկոսադրույքով միջոցներ տեղաբաշխելիս:
 - **Տարածաշրջանային ընտրություններ և քաղաքական իրավիճակ/Միջին Արևելքում անհանգստությունների ալիք:**
- ✓ **ՀՀ տնտեսությունում**
- **ՀՀ տնտեսական աճ.** բանկերի մեծ մասը կանխատեսել է, որ գալիք տարիներին Հայաստանի Հանրապետության մակրոտնտեսական իրավիճակը կբնութագրվի կայուն տնտեսական աճով: Ընդհանուր առմամբ, բանկերը 2014 թ. համար կանխատեսել են 4.5-5.5% իրական ՀՆԱ աճ: Որոշ բանկեր կանխատեսել են տնտեսության միջին տարեկան 5%-7% աճ: Աճը կապահովվի հիմնականում արդյունաբերության, գյուղատնտեսության և ծառայությունների ոլորտների հաշվին: Ըստ որոշ բանկերի՝ տնտեսության աճի խթան կհանդիսանա կապիտալ շինարարությունը:
 - **Տրանսֆերտների աճ.** բանկերի մի մասը կանխատեսել է ՌԴ-ից մասնավոր տրանսֆերտների աճ, ինչը հնարավորություն է ստեղծում մրցունակ սակագներով միջազգային փոխանցման համակարգերի միջոցով ապահովել կոմիսիոն եկամուտների աճ: Սակայն կան բանկեր, որոնց կանխատեսումներով ակնկալվում է մասնավոր տրանսֆերտների աճի տեմպերի նվազում:
 - **Գնաճ.** բանկերի մեծ մասի կանխատեսումներով գալիք երեք տարիներին գնաճի ցուցանիշները կլինեն թիրախի սահմաններում:
 - **Մաքսային միություն.** կանխատեսվում է Ռուսաստանի Դաշնության հետ տնտեսական կապերի որոշակի աշխուժացում՝ պայմանավորված Մաքսային միությանը անդամակցության համաձայնքով: Վերջինս դիտարկվում է որպես ազգային արտադրությունը զարգացնելու և արտահանումը խթանելու հնարավորություն: Արտահանման ծավալների աճին զուգընթաց կավելանան նաև ապրանքաշրջանառության ծավալները, տնտեսական ակտիվության աստիճանը, ինչի արդյունքում բարենպաստ պայմաններ կստեղծվեն ՀՀ կապիտալի ներհոսքի համար:
- ✓ **Ֆինանսաբանկային հատվածում**
- **Բանկերի հիմնական ցուցանիշների կայուն աճ.** բանկերի մեծ մասի սպասումների համաձայն՝ կանխատեսվող ժամանակահատվածում ՀՀ բանկային համակարգում կնկատվի վարկերի պահանջարկի, ինչպես նաև վարկերի ծավալի աճ՝ հիմնականում ՀՀ տնտեսության աշխուժացման արդյունքում:
 - **Տոկոսադրույքներ.** բանկերի մի մասը կանխատեսում է, որ միջբանկային մրցակցության պայմաններում ներգրավման տոկոսադրույքները հիմնականում կունենան աճի, իսկ տեղաբաշխման տոկոսադրույքները՝ նվազման միտում, ինչի արդյունքում կնվազի բանկերի տոկոսային մարժան: Ըստ ֆինանսական գործիքների արժույթային բացվածքի՝ բանկերը հիմնականում սպասում են ֆինանսական շուկայում արտարժույթային գործիքների տոկոսադրույքների որոշակի անկում, իսկ դրամային գործիքների մասով՝ տոկոսադրույքների կայուն վիճակ:
 - **Դրամային ռեսուրսների ծավալի աճ.** ենթադրվում է, որ կենսաթոշակային բարեփոխումների արդյունքում կավելանա դրամային երկարաժամկետ ռեսուրսների ծավալը: Կենսաթոշակային ֆոնդերի զարգացումը ՀՀ-ում կապիտալի շուկայի զարգացման նոր հնարավորություններ կստեղծի, որն իր հերթին բարենպաստ պայմաններ կապահովի բանկային գործունեության նոր ուղղությունների զարգացման համար:
 - **Ֆինանսական հատվածում մրցակցության խորացում.** 2014-2016 թթ. կխորանա մրցակցությունը ՀՀ առևտրային բանկերի միջև:
- ✓ **Կարգավորման դաշտի փոփոխություններ**
- ՀՀ ԿԲ կողմից պարտադիր պահուստավորման նորմատիվի փոփոխություն:
 - Բազելյան III համաձայնագրի որոշ տարրերի ներդրում հայաստանյան բանկերի համար՝ մասնավորապես կապիտալի համարժեքության ու իրացվելիության նոր չափորոշիչների աստիճանական ներդրում:
 - «Բանկերի ներքին հսկողության իրականացման նվազագույն պայմանները» կանոնակարգ 4-ի ներդրում:
- Ամփոփելով արտաքին հատվածի զարգացումների վերաբերյալ ՀՀ բանկերի կանխատեսումները՝ նշենք, որ առաջիկա տարիներին, չբացառելով օտարերկրյա ռիսկերի պահպանումը, ընդհանուր առմամբ կանխատեսվում է ՀՀ տնտեսության աշխուժացում և դրանից ածանցված՝ դրական զարգացումներ ՀՀ ֆինանսական համակարգում:

Առևտրային բանկերի 2014-2016 թթ. հիմնական նպատակները

2014-2016 թթ. հեռանկարային զարգացման ծրագրերով ՀՀ առևտրային բանկերն իրենց նպատակները հիմնականում սահմանել են գործունեության որակական բարելավման և ծավալային ընդլայնման ուղղությամբ՝ սահմանելով հետևյալները.

✓ **Ծավալային աճ**

- ակտիվների/վարկային պորտֆելի աճ,
- կապիտալի աճ,
- ներգրավված միջոցների աճ:

✓ **Արդյունավետություն/շահութաբերություն**

- շահութաբերության կամ շահույթի նպատակային ցուցանիշների ապահովում/բարձրացում,
- ընդհանուր կապիտալի, ակտիվների եկամտաբերության բավարար մակարդակի ապահովում,
- բաժնետոմսերի (բաժնետիրական կապիտալի) շուկայական արժեքի աճ,
- գործունեության արդյունավետության բարձրացում,
- ոչ տոկոսային եկամուտների (մասնավորապես՝ միջնորդավճարների տեսքով ստացվող եկամուտների) աճ,
- զուտ տոկոսային եկամտի աճ,
- ծախսերի նկատմամբ խիստ վերահսկողություն և ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործում,
- ավանդային և վարկային պորտֆելների հարաբերակցության նպատակային ցուցանիշի ապահովում:

✓ **Ռիսկերի զսպում**

- ակտիվների/վարկային պորտֆելի որակի ապահովում,
- ակտիվների գույքավորման սահմանափակում,
- ակտիվների բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա),
- ռիսկերի կառավարման համակարգերի կատարելագործում,
- վարկունակության գնահատման նոր համակարգերի մշակում,
- կապիտալի շուկայից կախվածության նվազում հաճախորդներից ներգրավվող ռեսուրսների մասնաբաժնի մեծացման շնորհիվ,
- ռիսկերի արդյունավետ կառավարում,
- պասիվների կառուցվածքի բարելավում,
- ռիսկերի վերահսկողության ապահովում,
- իրացվելիության մակարդակի ամենօրյա մոնիթորինգ:

✓ **Մարքեթինգային քաղաքականություն**

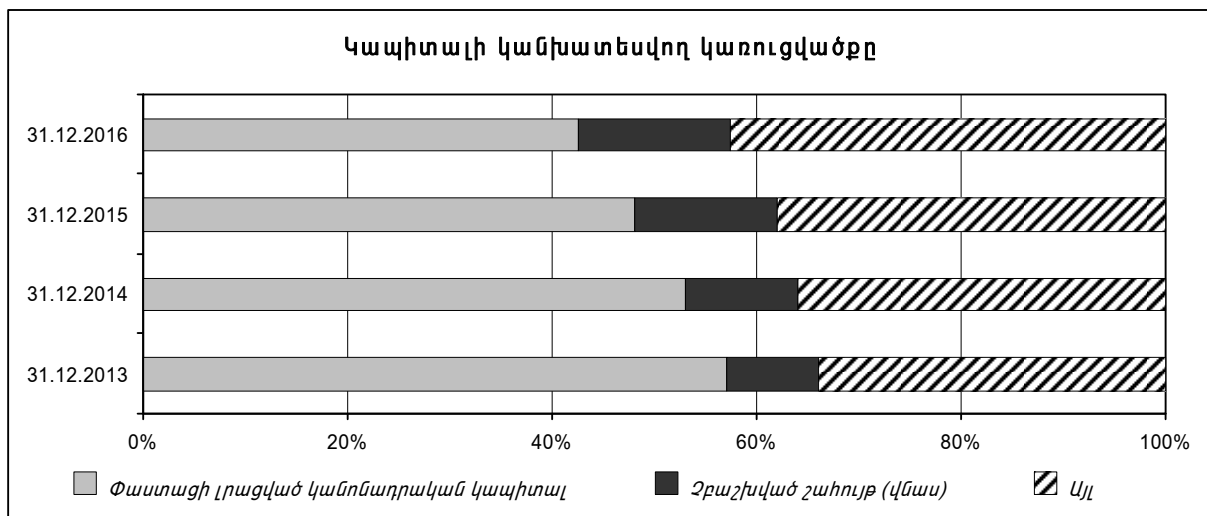
- իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց/թիրախային խմբերի համար ծառայությունների փաթեթների առաջարկում,
- մասնաճյուղային ցանցի ընդլայնում,
- մեկ պատուհանի սկզբունքին անցում,
- հաճախորդների քանակի/շրջանակների ընդլայնում,
- շուկայի որևէ հատվածում կամ որևէ ցուցանիշով առաջատար դիրքերի գրավում/ամրապնդում,
- շուկայում/որևէ ոլորտում մասնաբաժնի ավելացում,
- մատուցվող ծառայությունների ու առաջարկվող տեսականու/ծավալների ընդլայնում,
- սպասարկման որակի բարձրացում,
- բարի համբավի ձեռքբերում/ամրապնդում/ճանաչելիության բարձրացում,
- մարքեթինգային քաղաքականության զարգացում,
- որակի միջազգային ստանդարտի սերտիֆիկատի (ISO) և/կամ միջազգային վարկանշային ընկերության կողմից վարկանիշի ստացում,
- վճարահաշվարկային ծառայությունների զարգացում,
- հեռախոսազանգերի կենտրոնի ներդրում,
- բանկի թիրախային հատվածների համար տարբեր վաճառքի մոդելների ներդրում,
- հեռահար ծառայությունների սպասարկման որակի բարձրացում,
- հաճախորդներին բարձրակարգ և նոր բանկային տեխնոլոգիաների վրա հիմնված ծառայությունների մատուցում,
- խաչաձև վաճառքների համակարգի ներդրում,
- վաճառքի ուղիների զարգացում,
- վաճառքի ցանցերի օպտիմալացում և ֆորմատավորում,

- միջազգային ճանաչում ունեցող վարկանշային կազմակերպությունների կողմից վարկանշավորման գործընթացի նախաձեռնում,
 - ներդրումային բանկային ծառայությունների զարգացում,
 - արժեթղթերի հրապարակային տեղաբաշխման ծառայության մատուցում:
- ✓ **Կառավարման համակարգ**
- կառավարման և ներքին հսկողության համակարգերի կատարելագործում,
 - կադրերի որակավորման բարձրացում և կառավարման բարելավում,
 - անձնակազմի մոտիվացման և բավարարվածության մակարդակի բարձրացում,
 - լավագույն կադրերի ներգրավում, պահպանում և մոտիվացում,
 - տեղեկատվական տեխնոլոգիաների արդիականացում/տեխնիկական վերազինում,
 - բիզնես գործընթացների ստանդարտացում, կանոնակարգում և օպտիմալացում,
 - նոր կազմակերպչական կառուցվածքի ներդրում/կատարելագործում,
 - ուսումնական կենտրոնի աշխատանքների ակտիվացում,
 - արագ և որակյալ գործունեության ապահովում,
 - ֆինանսների կառավարման համակարգի կատարելագործում:
- ✓ **Համագործակցություն**
- օտարերկրյա բանկերի հետ ֆինանսավորման ծրագրերի իրականացում,
 - համագործակցություն/համագործակցության ընդլայնում միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների հետ:

Առևտրային բանկերի հիմնական ցուցանիշների կանխատեսումները

Կապիտալ

Բանկերի հեռանկարային զարգացման ծրագրերով ներկայացված կանխատեսումների համաձայն՝ 31.12.2013 - 31.12.2016 թթ. (այսուհետ՝ 2014-2016 թթ.) կապիտալը միջինը կաճի տարեկան 16.6%-ով: Արդյունքում՝ ՀՀ բանկային համակարգի ընդհանուր կապիտալը 2014-2016 թթ. կաճի 58.4%-ով: Որոշ բանկեր 2014-2016 թթ. ընթացքում նախատեսել են կանոնադրական կապիտալի համալրում արտաքին աղբյուրների հաշվին:

Կանոնադրական կապիտալի նկատմամբ շահույթի առաջանցիկ աճի արդյունքում կանոնադրական կապիտալի տեսակարար կշիռը ընդհանուր կապիտալում 2013 թ. 57.5%-ից կնվազի՝ 2016 թ. հասնելով 42.6%-ի:

Պարտավորություններ

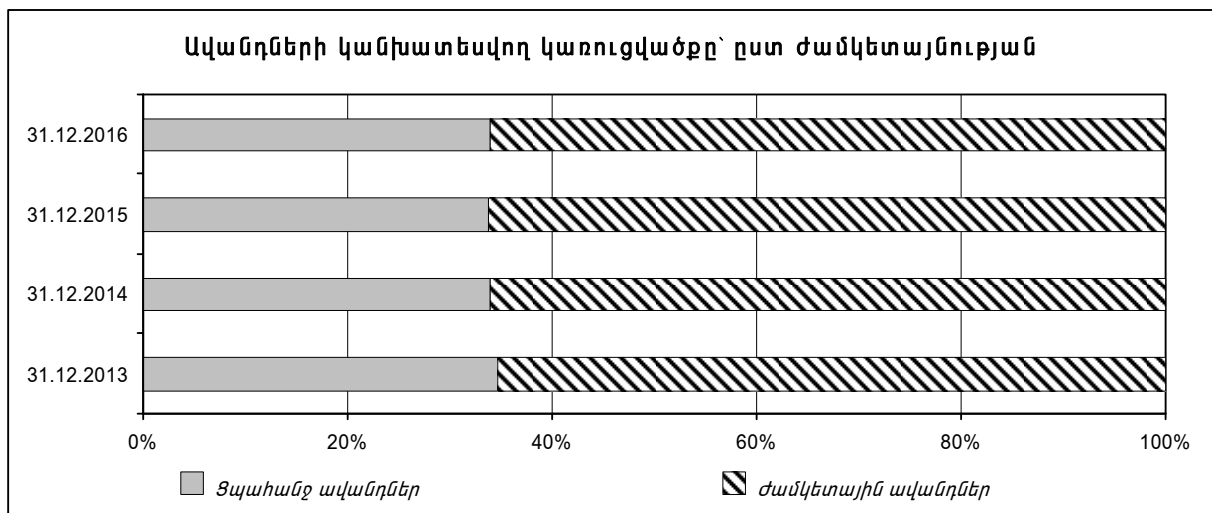
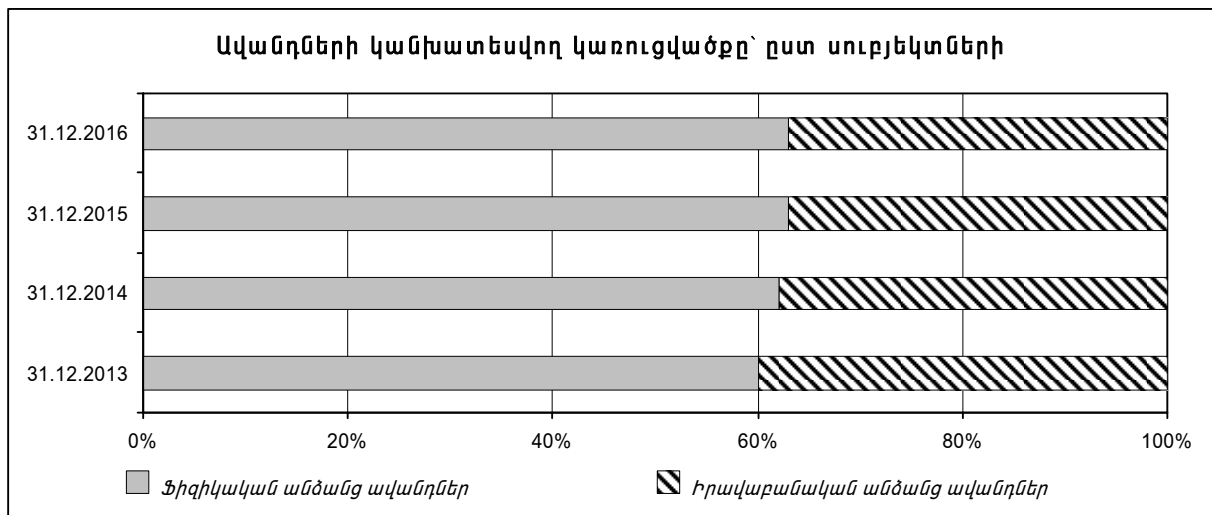
ՀՀ առևտրային բանկերը 2014-2016 թթ. համար կանխատեսել են ընդհանուր պարտավորությունների միջին տարեկան 10.9% աճ: Կանխատեսվող երեք տարիներին պարտավորությունները կաճեն 36.4%-ով:

Կանխատեսումների համաձայն՝ 2014-2016 թթ. ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ավանդները կավելանան 38%-ով (տարեկան միջին աճը՝ 11.3%): Արդյունքում՝ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ավանդների տեսակարար կշիռն ընդհանուր պարտավորություններում կավելանա 0.7 տոկոսային կետով՝ 2013 թ. վերջի 61.2%-ից 2016 թ. հասնելով 61.9%-ի:

2014-2016 թթ. ֆիզիկական անձանց ավանդների աճը կանխատեսվում է 43.4%:

Իրավաբանական անձանց ավանդները կավելանան 29.7%-ով:

Վերոնշյալի արդյունքում ավանդների կառուցվածքում փոքր-ինչ կավելանա ֆիզիկական անձանց ավանդների տեսակարար կշիռը՝ 2013 թ. վերջի 60.3%-ից 2016 թ. հասնելով 62.7%-ի:

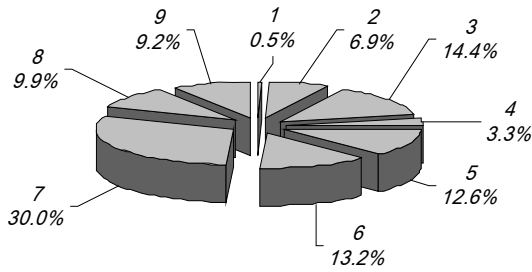
Ըստ կանխատեսումների՝ ցպահանջ ավանդների աճը եռամյա կտրվածքով կազմել է 34.8%, ժամկետային ավանդների աճը՝ 39.7%:

Արդյունքում՝ ընդհանուր ավանդների մեջ ժամկետային ավանդների տեսակարար կշիռը 2013 թվականի վերջի 65.3%-ից 2016 թվականին կաճի մինչև 66.1%:

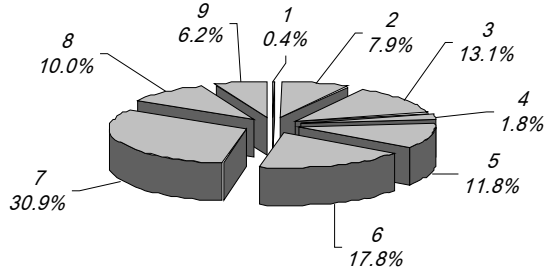
2014-2016 թթ. ընթացքում ՀՀ առևտրային բանկերը նախատեսում են 84.6%-ով ավելացնել այլ ֆինանսավարկային կազմակերպություններից ներգրաված միջոցները:

Արդյունքում՝ ընդհանուր պարտավորություններում այլ ֆինանսավարկային կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների ու վարկերի տեսակարար կշիռը 2013 թ. վերջի համեմատ կավելանա 4.6 տոկոսային կետով և 2016 թ. վերջին կկազմի 17.8%:

Բանկային համակարգի պարտավորությունների կառուցվածքը առ 31.12.2013

Բանկային համակարգի պարտավորությունների կառուցվածքը առ 31.12.2016

1. Թղթակցային հաշիվներ, 2. Ֆիզիկական անձանց ցպահանջ միջոցներ և հաշիվներ, 3. Իրավաբանական անձանց և հիմնարկների ցպահանջ միջոցներ և հաշիվներ, 4. Պարտավորություններ զանձապետարանի նկատմամբ, 5. Բանկերից և ՀՀ ԿԲ-ից ներգրավված ավանդներ և վարկեր, 6. Այլ ֆինանսավարկային կազմակերպություններից ներգրավված ավանդներ և վարկեր, 7. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներ, 8. Իրավաբանական անձանց և հիմնարկների ժամկետային ավանդներ, 9. Այլ պարտավորություններ

Ակտիվներ

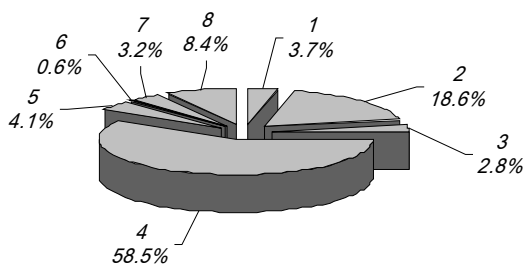
2014-2016 թթ. ՀԶԾ-ներով ՀՀ առևտրային բանկերը կանխատեսել են ակտիվների միջին տարեկան 11.8% աճ: Եռամյա կտրվածքով ՀՀ բանկային համակարգի ակտիվները կավելանան 39.8%-ով:

Արդյունքում կմեծանա վարկերի տեսակարար կշիռն ընդհանուր ակտիվներում՝ 2016 թ. վերջին, 2013 թ. վերջի համեմատ, կավելանա 11 տոկոսային կետով և կկազմի 69%: Կանխատեսվող ակտիվների նկատմամբ կապիտալի առաջանցիկ աճի արդյունքում ՀՀ բանկային համակարգի լներիջի (ակտիվներ/կապիտալ) ցուցանիշը 2016 թ. վերջին, 2013 թ. վերջի համեմատ, կնվազի 0.8-ով և կկազմի 5.7:

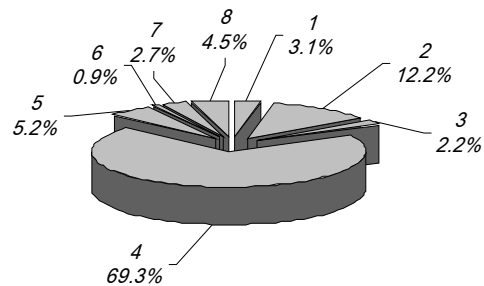
Բանկային համակարգի ակտիվների վերոնշյալ աճը հիմնականում նախատեսվում է վարկերի հաշվին, ինչի արդյունքում կմեծանա վարկերի տեսակարար կշիռն ընդհանուր ակտիվներում՝ 2016 թ. վերջին հասնելով 69.3%-ի (2013 թվականի վերջին՝ 58.5%):

2014-2016 թթ. բանկային համակարգի վարկերը կաճեն 65.7%-ով (միջին տարեկան 18.3% աճ):

Բանկային համակարգի ակտիվների կառուցվածքը առ 31.12.2013

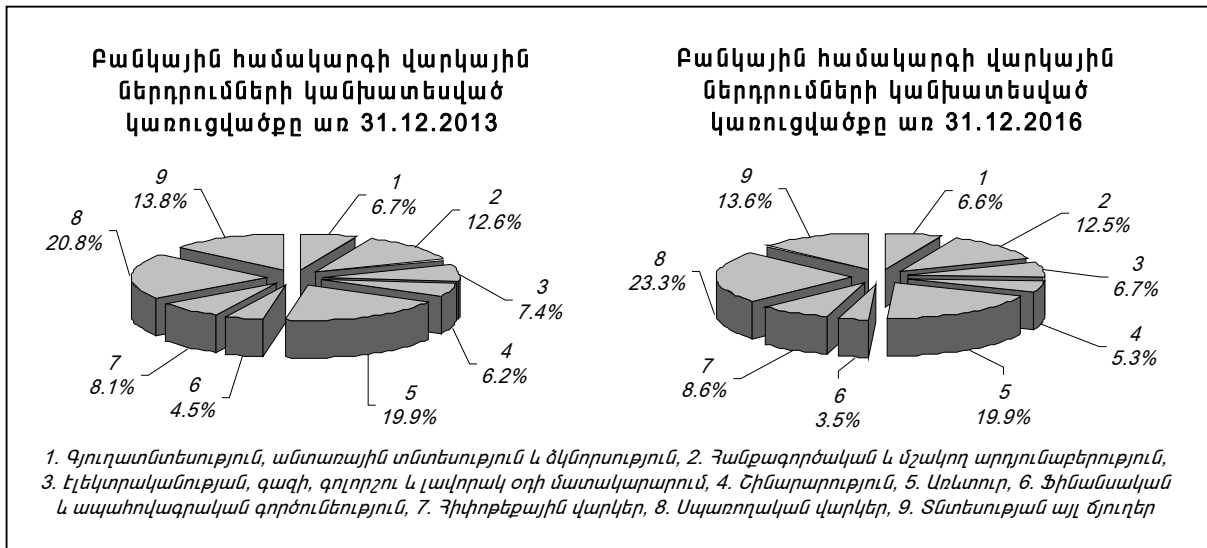
Բանկային համակարգի ակտիվների կառուցվածքը առ 31.12.2016

1. Կանխիկ դրամական միջոցներ, 2. Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում և բանկերում, 3. Բանկերում և այլ ֆինանսավարկային կազմակերպություններում տեղաբաշխված դեպոզիտներ և վարկեր, 4. Վարկեր տնտեսությանը, 5. Պետական արժեթղթեր, 6. Լիզինգ և ֆակտորինգ, 7. Հիմնական միջոցներ, 8. Այլ ակտիվներ

ՀՀ բանկային համակարգի վարկային պորտֆելի՝ 2014-2016 թթ. ՀԶԾ-ներով կանխատեսված աճը նախատեսվում է հիմնականում սպառողական վարկերի միջին տարեկան 22.8% աճի (վարկային պորտֆելի եռամյա աճի մեջ 27% մասնակցություն), առևտրի ոլորտի միջին տարեկան 18.2% աճի (վարկային պորտֆելի եռամյա աճի մեջ 19.8% մասնակցություն) և մշակող արդյունաբերության միջին տարեկան 17.6% աճի (վարկային պորտֆելի եռամյա աճի մեջ 9.8% մասնակցություն) հաշվին:

Հիփոթեքային վարկերի պորտֆելը 2014-2016 թթ. տարեկան միջինում կաճի 20.7%-ով՝ համակարգի եռամյա աճին նպաստելով 9.4%-ով:

Ըստ բանկերի կանխատեսումների՝ 2016 թ. վերջին, 2013 թ. վերջի համեմատ, ՀՀ բանկային համակարգի վարկային պորտֆելի կառուցվածքը որոշակի փոփոխություններ կկրի, մասնավորապես՝ վարկային պորտֆելում կպահպանվի առևտրի ճյուղի վարկերի ամենամեծ մասնաբաժինը՝ 31.12.2016 թ. կազմելով 20%, 2.5 տոկոսային կետով կաճի սպառողական վարկերի տեսակարար կշիռը՝ 2016 թ. վերջին կազմելով 23.3%, կնվազի ֆինանսական հատվածի վարկերի տեսակարար կշիռը՝ 2013 թ. վերջի 4.5%-ի փոխարեն 2016 թ. վերջին կկազմի 3.5%:

Բանկերը առաջիկա երեք տարիների համար կանխատեսել են «վատորակ» վարկերի տեսակարար կշռի փոքր աճ, ինչի արդյունքում 2016 թ. վերջին «չաշխատող վարկեր/ընդհանուր վարկեր» հարաբերակցությունը կհասնի 4.3%-ի (2013 թ. վերջին նույն ցուցանիշը կազմել էր 4.1%): Հատկանշական է, որ բանկերը 3 տարիների համար կանխատեսել են «չաշխատող» վարկերի համեմատաբար հաստատուն մակարդակ:

Ֆինանսական արդյունքներ

Համաձայն 2014-2016 թթ. ՀԶԾ-ների՝ ՀՀ առևտրային բանկերն իրենց եկամուտների և ծախսերի կառուցվածքում կանխատեսել են հետևյալ զարգացումները. կանխատեսվող ժամանակահատվածում բանկային համակարգի համախառն եկամուտները կավելանան 42.6%-ով (միջին տարեկան աճը՝ 12.6): 2016 թ., 2013 թ. համեմատ, բանկային համակարգի համախառն ծախսերը կավելանան 24.4%-ով (միջին տարեկան աճը՝ 7.6%):

Կանխատեսվող ժամանակահատվածում համախառն եկամուտների կառուցվածքում 7.0 տոկոսային կետով կավելանա տոկոսային եկամուտների տեսակարար կշիռը՝ 2016 թ. կազմելով 73.3%:

ՀՀ բանկային համակարգի զուտ տոկոսային եկամուտները կավելանան 2014-2016 թթ. 70%-ով (միջին տարեկան 19%-ով):

Զուտ ոչ տոկոսային եկամուտները 2014-2016 թթ. կնվազեն 10.5%-ով (միջին տարեկան՝ 3%-ով):

Հատկանշական է, որ պլանավորվող ժամանակահատվածում ոչ տոկոսային եկամուտների միջին տարեկան աճի տեմպի (13%)՝ ոչ տոկոսային ծախսերի աճի տեմպը (9%) գերազանցելու պայմաններում ոչ տոկոսային եկամուտների և ոչ տոկոսային ծախսերի բացասական ճեղքվածքը ավելի կմեղմանա: Այսինքն, եթե 2013 թ. արդյունքներով ոչ տոկոսային ծախսերի 55.9%-ն էր սպասարկվում ոչ տոկոսային եկամուտների հաշվին, ապա, ըստ բանկերի կանխատեսումների, այդ ցուցանիշը 2016 թ. կկազմի 62.6%:

Համաձայն ՀՀ առևտրային բանկերի կանխատեսումների՝ բանկերի կողմից ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին կատարված զուտ մասհանումները 2014-2016 թթ. կնվազեն 1.8%-ով:

2014-2016 թթ. ՀԶԾ-ների համաձայն՝ կանխատեսվող ժամանակաշրջանում բանկային համակարգի զուտ մասհանումներ/համախառն ակտիվներ ցուցանիշը 2013 թ. 1.0%-ից կիջնի 0.7%-ի:

2014-2016 թթ. բանկային համակարգի զուտ շահույթը կաճի 1.7 անգամ (միջին տարեկան աճը՝ 39%):

Համաձայն բանկերի կանխատեսումների՝ վճարային քարտերի, POS տերմինալների և ԱՊՄ-ների միջին տարեկան աճը 2013-2015 թթ. կկազմի համապատասխանաբար 19%, 16% և 10.8%:

Ըստ կանխատեսումների՝ բանկերի ակտիվների շահութաբերությունը բնութագրող զուտ շահույթ/միջին ակտիվներ ցուցանիշը (ROA) 2014-2016 թթ. կտատանվի 1.9%-2.8%-ի միջակայքում (2013 թ.՝ 1.5%), իսկ կապիտալի շահութաբերությունը բնութագրող զուտ շահույթ/կապիտալ (ROE) ցուցանիշը՝ 12.0%-16.0%-ի (2013 թ.՝ 9.3%):

Վճարահաշվարկային գործառնություններ

Բանկերի հեռանկարային զարգացման ծրագրերով ներկայացված կանխատեսումների համաձայն՝ ՀՀ բանկային համակարգի **հաճախորդների քանակը** 2014-2016 թթ. կավելանա 45%-ով (միջին տարեկան աճը՝ 13.3%):

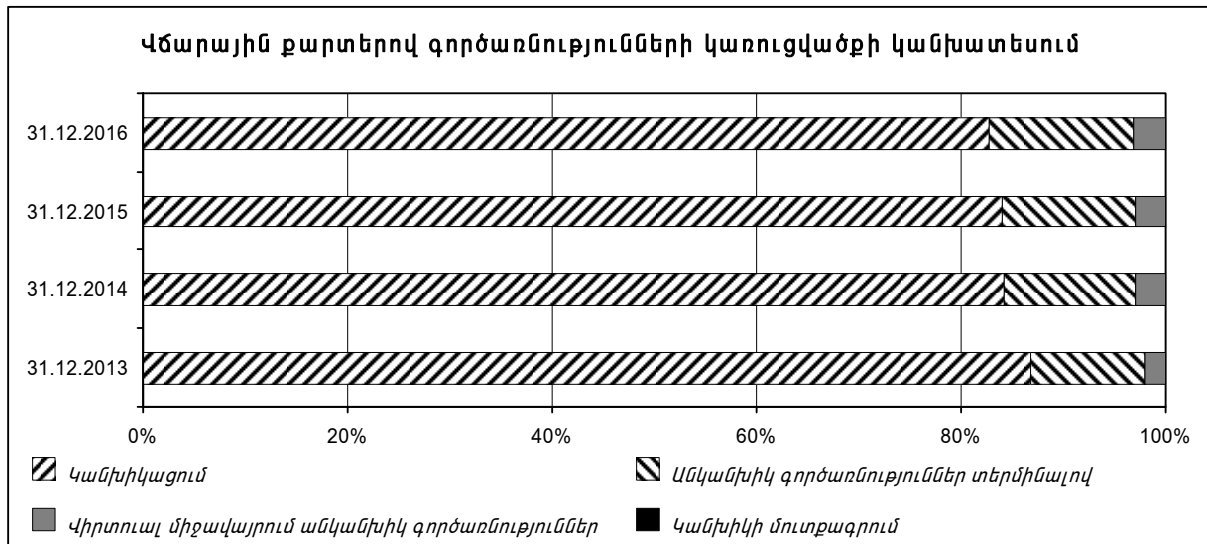
Կանխատեսված աճի արդյունքում 2016 թ. վերջի դրությամբ բանկային համակարգի ընդհանուր հաճախորդների քանակը կկազմի 2.9 մլն:

Կանխատեսումների համաձայն՝ **վճարային քարտերի քանակը** 2014-2016 թթ. կավելանա 69%-ով:

POS տերմինալների քանակը կավելանա 56%-ով:

ԱՊՄ-ների աճը առաջիկա երեք տարիներին կկազմի 36%:

Վճարային քարտերով գործառնությունները 2014-2016 թթ. կավելանան 57.6%-ով:

Բանկերի կանխատեսումների համաձայն՝ ընդհանուր գործառնություններում քարտերով անկանխիկ գործառնությունների մասնաբաժինը կավելանա:

3. ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ SWOT ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ առևտրային բանկերի 2014-2016 թթ. ՀԶԾ-ների՝ արտաքին միջավայրի և խնդիրների կատարողականի վերլուծությունների հիման վրա առանձնացված բանկերի ուժեղ և թույլ կողմերը, հնարավորություններն ու սպառնալիքները ներկայացված են հետևյալ խմբավորմամբ.

Ուժեղ կողմեր

✓ Ռիսկերի կառավարում

- միջազգային կազմակերպությունների հետ ռիսկերի հեջավորում,
- ռիսկերի կառավարման արդյունավետ և ամբողջական համակարգ,
- ռիսկի վրա հիմնված վարկի գնահատման մեթոդաբանություն,
- կապիտալացման բարձր/բավարար մակարդակ,

- իրացվելիության բարձր մակարդակ,
 - ակտիվների/վարկային պորտֆելի բարձր որակ,
 - վարկային պորտֆելի դիվերսիֆիկացման բարձր մակարդակ,
 - ռեսուրսների աղբյուրների դիվերսիֆիկացման բարձր մակարդակ,
 - բանկային ռիսկերի (հատկապես՝ վարկային ռիսկի) կառավարման բարձր մակարդակ, ռիսկերի ապահովագրության առկայություն,
 - ճգնաժամերին դիմակայելու գործունե ծրագրի առկայություն,
 - արժույթային շուկայում փոխարժեքների անկամխատեսելի տատանումներին դիմակայելու ունակություն,
 - պասիվների օպտիմալ կառուցվածք:
- ✓ *Կորպորատիվ կառավարում*
- ղեկավարության կոմպետենտություն, փորձառություն և հասանելիություն,
 - բարձր կորպորատիվ մշակույթ,
 - որակյալ կադրերի առկայություն/պրոֆեսիոնալ ներուժ,
 - արդյունավետ և ներքին ուժեղ հսկողության համակարգ,
 - որակի կառավարման համակարգի առկայություն/շարունակական բարելավում,
 - զարգացած տեղեկատվական և տեխնոլոգիական ենթակառուցվածք/տեխնիկական և տեխնոլոգիական զինվածության բարելավման արագ տեմպեր,
 - բանկի կառավարման հստակ կանոնակարգվածություն,
 - որոշումների կայացման օպերատիվություն,
 - օրենսդրական դաշտի, կարգավորող նորմերի շարունակական փոփոխություններին արագ ադապտացվելու կարողություն,
 - բանկի գործունեության կանոնակարգվածության բարձր մակարդակ,
 - բիզնես գործընթացների ակտիվ կանոնակարգում,
 - միջազգային ստանդարտներին համապատասխանող ներքին իրավական ակտերի բազա,
 - գործող և զարգացող կառավարման համակարգ:
- ✓ *Արդյունավետություն / շահութաբերություն*
- գործունեության կենտրոնացում առավել եկամտաբեր ծառայությունների վրա,
 - զուտ տոկոսային եկամուտների բարձր մակարդակ,
 - վարչակառավարչական ծախսերի ցածր մակարդակ,
 - բարձր շահութաբերություն/ֆինանսական արդյունավետություն,
 - եկամուտների և ծախսերի օպտիմալ կառուցվածք:
- ✓ *Մարքեթինգ*
- ծառայությունների ընդգրկումն փաթեթ,
 - ծառայությունների և սպասարկման բարձր որակ/հաճախորդներին անհատական մոտեցում,
 - նպատակային խմբի առանձնահատկություններին հարմարեցված ծառայություններ,
 - ճկուն սակագնային քաղաքականություն,
 - մասնաճյուղերի/բանկոմատների լայն ցանց/արագ ընդլայնում,
 - ավտոմատ փոխանակման մեքենաների տեղաբաշխում ՀՀ-ում և ԼՂՀ-ում,
 - առաջատար/ամուր մրցակցային դիրք որևէ ոլորտում/տարածաշրջանում,
 - բանկային համակարգում/որևէ ոլորտում մեծ փորձի առկայություն,
 - ակտիվ վարկային քաղաքականություն,
 - հաճախորդների հաստատուն բազայի և բանկի նկատմամբ նրանց վստահության առկայություն,
 - հուսալի, կայուն բրենդի առկայություն,
 - ձևավորված բարի համբավ, բարձր հեղինակություն ֆինանսական համակարգում/ճանաչելիություն, վստահություն,
 - արդյունավետ գովազդային արշավներ,
 - շուկայի փոփոխություններին արագ արձագանքելու/ադապտացվելու ունակություն,
 - բավարար նյութատեխնիկական բազա և տարածք/հարմարավետ շենքային պայմաններ,
 - բանկի կողմից ստեղծված վճարահաշվարկային համակարգի առկայություն,
 - նոր հաճախորդների ներգրավմանը միտված ճկուն մարքեթինգային մարտավարություն,
 - հաճախորդների հստակ սահմանված թիրախային խումբ,
 - բազմազան վճարահաշվարկային ծառայությունների մատուցում,
 - ագրեսիվ մարքեթինգային քաղաքականության իրականացում:

✓ *Համագործակցություն*

- համագործակցություն ՀՀ խոշոր կազմակերպությունների հետ (հեռահաղորդակցություն, էներգետիկա, ենթակառուցվածքային ընկերություններ և այլն),
- որպես բաժնետեր/գործընկեր՝ միջազգային հեղինակավոր ֆինանսական կազմակերպության առկայություն,
- առաջնակարգ բանկերում թղթակցային հաշիվների առկայություն /թղթակցային հաշիվների լայն ցանց,
- միջազգային հեղինակավոր ֆինանսական կառույցների հետ համագործակցություն, դրանցից ֆինանսավորում ստանալու հնարավորություն,
- մի շարք վճարային համակարգերին անդամակցություն:

Թույլ կողմեր

✓ *Ռիսկերի կառավարում*

- վարկային պորտֆելի ոչ բավարար դիվերսիֆիկացում,
- դասակարգված վարկերի առկայություն,
- պարտավորությունների դոլարայնացման բարձր մակարդակ,
- ներգրավված միջոցների դիվերսիֆիկացման ցածր մակարդակ,
- երկարաժամկետ փոխառությունների ցածր տեսակարար կշիռ,
- միջազգային ֆինանսական շուկաների զարգացումների նկատմամբ զգայունություն (ներգրավվող միջոցների տեսանկյունից),
- ավանդների համեմատաբար ցածր տեսակարար կշիռ պարտավորությունների կազմում,
- ակտիվների և պարտավորությունների միջև առկա ճեղքվածքներ որոշ ժամկետային խմբերում,
- կարճաժամկետ միջոցների գերակայություն/երկարաժամկետ միջոցների բացակայություն,
- խնայողությունները ֆինանսական համակարգ ուղղելու ցածր հակվածություն:

✓ *Կորպորատիվ կառավարում*

- մոտիվացման թույլ մակարդակ,
- որակի կառավարման համակարգի բացակայություն,
- բիզնես գործընթացների ավտոմատացման ցածր մակարդակ:

✓ *Արդյունավետություն / շահութաբերություն*

- բանկի ծավալային ցուցանիշների/դրանց աճի տեմպերի ցածր մակարդակ,
- զուտ ոչ տոկոսային եկամտի մեծ ճեղքվածք,
- շահութաբերության ոչ բավարար մակարդակ,
- ՏՏ համակարգերի ծախսատարություն,
- որոշումների կայացման բազմաստիճան համակարգ,
- քիչ ծախսատար ու երկարաժամկետ միջոցների սակավություն:

✓ *Մարքեթինգ*

- ծառայությունների տեսականու անբավարար մակարդակ,
- սպասարկման որակի/ ցանցի ոչ բավարար մակարդակ,
- ՀՀ ֆինանսական շուկայում/առանձին հատվածներում փոքր մասնաբաժին,
- ՀՀ ֆինանսական շուկայում անբավարար ճանաչվածության մակարդակ,
- հաճախորդների բազայի թերզարգացածություն,
- ԱԳՄ-ների և մասնաճյուղային ցանցի թերզարգացածություն, անկատարություններ, կենտրոնացումներ,
- մասնաճյուղերի ներքին և արտաքին տեսքի անկատարություններ,
- պահպանողական վարկավորման իրականացում,
- մանրածախ և ներդրումային գործունեության ոչ բավարար զարգացածություն,
- վաճառքների խթանման գործընթացի, խաչաձև վաճառքների անկատարություններ,
- ժամանակակից CRM համակարգի բացակայություն,
- ՓՄՁ հատվածի բիզնես-հաճախորդների դեռևս ոչ բավարար մակարդակ,
- հեռախոսազանգերի կենտրոնի բացակայություն:

✓ *Համագործակցություն*

- միջազգային ֆինանսական կառույցների հետ համագործակցության և օտարերկրյա ֆինանսական ծրագրերին մասնակցության բացակայություն/փոքր ծավալներ,

- երկարաժամկետ/էժան ռեսուրսների անբավարար մակարդակ/հասանելիության սահմանափակում,
- ոչ ռեզիդենտ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների հետ կապերի անբավարար մակարդակ:

Հնարավորություններ

✓ Համաշխարհային տնտեսություն

- միջազգային շուկաներում տոկոսադրույքների ցածր մակարդակի պահպանում/միջազգային կառույցներից էժան միջոցների ներգրավում,
- համաշխարհային (մասնավորապես՝ Ռուսաստանի, ԱՊՀ երկրների) տնտեսության աշխուժացում,
- մետաղների գների աճ:

✓ Ներքին տնտեսություն

- գների կայունություն,
- ՀՀ ՀՆԱ աճ/ տնտեսության ակտիվացում, արտահանման աճ,
- բնակչության եկամուտների, տրանսֆերտների/դրամական հոսքերի, սպառման ծավալների աճ,
- տնտեսության ռազմավարական ճյուղերի խթանում,
- հավասարակշռված հարկաբյուջետային քաղաքականություն,
- շինարարության ոլորտի զարգացում,
- արդյունաբերության ճյուղի զարգացում,
- փոխարժեքի կայունություն,
- ազատ տնտեսական գոտիների և ազատ առևտրի գոտիների գործունեություն,
- ՀՀ անդամակցություն Մաքսային միությանը:

✓ Ֆինանսաբանկային հատված

- բանկային շուկայի ցածր հազեցվածություն,
- բանկային համակարգի նկատմամբ բնակչության վստահության բարձր մակարդակ,
- ֆինանսական ինստիտուտների դերի բարձրացում,
- անկանխիկ գործառնությունների ծավալի աճի միտումներ,
- բանկային ծառայությունների նկատմամբ պահանջարկի աճ, չբավարարված պահանջարկի առկայություն, ժամանակակից բանկային ծառայությունների ընդլայնում և տարածում,
- բնակչության եկամուտների աճով պայմանավորված՝ բանկերի կողմից ներգրավվող ավանդների ծավալի աճ,
- վարկերի նկատմամբ մեծ/աճող պահանջարկ,
- ֆինանսական համակարգում իրականացվող բարեփոխումներ (կենսաթոշակային բարեփոխում, պարտադիր ապահովագրատեսակների ներդրում),
- նոր և գործող ինստիտուտների/ենթակառուցվածքների զարգացում (Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամ, Վարկային ռեզիստոր, Վարկային բյուրո, կենսաթոշակային ֆոնդեր),
- կենսաթոշակային ֆոնդերի և կապիտալի շուկայի զարգացում,
- տեղական շուկայում ֆինանսական ծառայությունների զարգացման ցածր մակարդակ,
- բանկային հեռակա գործիքների զարգացում,
- կարգավորման դաշտի բարելավում/Բազել 3, ռիսկերի վրա հիմնված վերահսկողություն, ՓԼԱՖ դեմ պայքար/,
- Դիլիջանի ուսումնառիտագոտական կենտրոնի հիմնում,
- ֆինանսական ենթակառուցվածքների զարգացում,
- ՀՀ եվրոպարտատոմսերում ներդրումներ կատարելու հնարավորություն:

✓ Իրավական դաշտ

- ստվերային տնտեսության դեմ պայքարի պետական քաղաքականություն,
- նորմատիվային դաշտի խստացում,
- տնտեսության խթանման և սոցիալական բարեփոխման պետական քաղաքականություն և տարատեսակ ծրագրերի իրականացում,
- սպառողների շահերի պաշտպանությանը նպաստող օրենսդրական դաշտի զարգացում և կատարելագործում:

Սպառնալիքներ

✓ Համաշխարհային տնտեսություն

- համաշխարհային տնտեսական աճի դանդաղում, ֆինանսական շուկաներում անբարենպաստ զարգացումներ, համաշխարհային ճգնաժամի երկրորդ ալիքի հավանականություն,

- միջազգային տնտեսական իրավիճակի վատթարացում,
 - տոկոսադրույքների աճ միջազգային շուկաներում,
 - գործընկեր երկրներում առկա տնտեսական և քաղաքական խնդիրներ,
 - էներգակիրների գների տատանումների անորոշություն,
 - համաշխարհային ֆինանսական շուկաների աճող անկայունություն/ցնցումներ և անբարենպաստ զարգացումներ:
- ✓ *Ներքին տնտեսություն*
- ՀՀ տնտեսական աճի դանդաղում կամ աճի ցածր տեմպեր,
 - ոսկու գնի փոփոխություն,
 - ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի պատճառով որոշ ձեռնարկություններում առաջացած ֆինանսական դժվարությունների հաղթահարման դանդաղ տեմպեր,
 - ֆինանսական ծառայությունների, սպառողների շահերի պաշտպանության և բնակչության իրազեկվածության ցածր մակարդակ,
 - ՀՀ տնտեսության կախվածություն միջազգային շուկաներից, շուկայի զգայունություն տարբեր ազդակների նկատմամբ,
 - տնտեսությունում ստվերային հատվածի առկայություն:
- ✓ *Ֆինանսաբանկային հատված*
- մրցակցության սրում/մարժայի կրճատում,
 - բարձր վարկային ռիսկ,
 - նոր ինստիտուցիոնալ մասնակիցների (մասնավորապես՝ ներդրումային ֆոնդերի) մուտքը շուկա,
 - դոլարային վարկերի տոկոսադրույքների զգալի նվազում,
 - հեռակա բանկային ծառայությունների բավարար մակարդակի ապահովման դժվարություններ:
- ✓ *Իրավական դաշտ*
- օրենսդրական կամ ԿԲ նորմատիվային դաշտի խստացում (մասնավորապես՝ դոլարայնացման դեմ պայքարին ուղղված),
 - Բազել 3-ի ներդրում,
 - ՀՀ ԿԲ կողմից պարտադիր պահուստավորման պահանջների փոփոխություններ:
- ✓ *Քաղաքական ռիսկ*
- հայ-ադրբեջանական հակամարտության սրում, պատերազմի վերսկսման հավանականություն,
 - հնարավոր անկայուն ռազմաքաղաքական իրավիճակ տարածաշրջանում,
 - Սիրիայի զարգացումներով պայմանավորված՝ տարածաշրջանային անկայունություն:

ՀՀ առևտրային բանկերն առավել հակված են նշելու արտաքին միջավայրից բխող սպառնալիքները, որոնց դիմակայելու որոշ միջոցառումներ, իհարկե, առաջարկվում են, սակայն դրանք որպես հնարավորություն օգտագործելու տարբերակներ գրեթե ոչ մի բանկ չի քննարկում:

4. ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

Ըստ 2014-2016 թթ. ՀԶԾ-ների՝ ՀՀ առևտրային բանկերը նախատեսում են կառավարման համակարգերի կատարելագործման հետևյալ միջոցառումները.

- որոշումների կայացման գործընթացների արագացում/բարելավում կոլեգիալ մարմինների միջոցով,
- կորպորատիվ կառավարման համակարգի և կորպորատիվ կոլտուրայի բարելավում,
- ներքին հսկողության համակարգերի կատարելագործում,
- ռիսկերի կառավարման նոր համակարգերի ներդրում/գործողների կատարելագործում,
- տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կառավարման համակարգերի կատարելագործում, ներքին տեղեկատվական հոսքերի արդյունավետության բարձրացում,
- որակի կառավարման համակարգի ներդրում/կատարելագործում,
- նոր հանձնաժողովների, կոմիտեների, կառուցվածքային միավորների ստեղծում/գործունեության կատարելագործում,
- նոր կազմակերպակառավարչական (այդ թվում՝ տարածքային կառավարման) համակարգի ձևավորում/նախնիների բարելավում,
- կառուցվածքային ստորաբաժանման գործառույթների ձևափոխում/ կանոնադրությունների վերանայում,

- հանձնաժողովների աշխատանքների իրականացում՝ ուղղված ռիսկերի կառավարման արդյունավետության բարձրացմանը,
- հաստատված ընթացակարգերի և ներքին իրավական ակտերի մշակում, կատարելագործում, համապատասխանեցում միջազգային ստանդարտներին,
- պլանավորման և կատարողականների վերլուծության գործընթացների կատարելագործում,
- տարածքային ստորաբաժանումների գործունեության արդյունավետության գնահատմանն ուղղված համակարգերի բարելավում,
- ներքին աուդիտի և ներքին հսկողության կողմից վերստուգումների իրականացում,
- ներքին գործընթացների կատարելագործում և բանկի ստորաբաժանումների միջև համագործակցության արդյունավետության բարձրացում,
- բիզնես գործընթացների բարելավում/օպտիմալացում,
- միջազգային ստանդարտների ներդրում,
- աուդիտի կոմիտեի ստեղծում:

ՀՀ առևտրային բանկերում արդեն իսկ առկա ցուցանիշների որոշակի վիճակագրական շարքերը հնարավորություն են տալիս բանկերին վերլուծելու նախկինում ի հայտ եկած միտումները, ռիսկերը և դրանք օգտագործելու ցուցանիշների կանխատեսման և ռիսկերի գնահատման համար:

Այս բնագավառում բանկերն առավել հաճախ սկսել են դիմել միջազգային լավագույն փորձին՝ ձգտելով արդեն ընդունված մեթոդները լրացնել ռիսկերի կառավարման առավել արդյունավետ մեթոդներով:

2014-2016 թթ. հեռանկարային զարգացման ծրագրերում ՀՀ առևտրային բանկերը առանձնացրել են ռիսկերի կառավարման հետևյալ մեթոդները.

✓ *Վարկային ռիսկ*

- վարկառուների վարկունակությունը գնահատող սքորինգային համակարգի ներդրում/կատարելագործում, վարկերի մշտադիտարկում,
- վարկային պորտֆելի ռիսկայնության կառավարման համակարգերի զարգացում/ կատարելագործում,
- վարկային պորտֆելի դիվերսիֆիկացում (ոչ միայն ըստ վարկառուների ճյուղային պատկանելության, այլ նաև ըստ նրանց դրամական հոսքերի աղբյուրների),
- վարկառուների վարկունակության/վարկարժանության գնահատման նոր/լրացուցիչ գործիքների կիրառում,
- վարկառուների առավել զգուշավոր ընտրություն/ցածր ռիսկային հաճախորդների վարկավորում,
- վարկառուի ֆինանսական վիճակի և նրա կողմից վարկը մարելու հնարավորության մշտադիտարկում,
- վարկային պայմանագրի պայմանների կատարման և վարկի նպատակային օգտագործման անընդհատ հսկողություն,
- սթրես-սցենարների կիրառում,
- վարկավորման/ներդրումների ներքին սահմանաչափերի կիրառում,
- վարկային ռիսկերի գնահատման, կառավարման մոդելների ու մեթոդների համակարգի մշակում/ներդրում/կատարելագործում,
- վարկային ռիսկի սահմանափակում բանկում գործող սահմանաչափերի միջոցով,
- վարկավորման գործընթացի կանոնակարգման կատարելագործում և ստանդարտացում,
- կենտրոնացված վարկերի տվյալների բազայի կատարելագործում/ վարկային ռեգիստրից ստացվող տվյալների կիրառում,
- տնտեսության ճյուղերի/առանձին ոլորտների վերլուծությունների իրականացում՝ վարկավորման համար առավել նպատակահարմար ճյուղերը բացահայտելու և վարկային ռիսկը ցածր պահելու նպատակով,
- գրավի գնահատման առավել խիստ մեթոդների կիրառում,
- գրավի առարկաների ապահովագրության պահանջ,
- ֆինանսական խմբի մեջ մտնող բանկերի կողմից օգտագործվող՝ վարկային ռիսկի կառավարման համակարգի կիրառում,
- կորպորատիվ հաճախորդների վարկային ռիսկի գնահատման ներքին վարկանշման համակարգի կատարելագործում և վարկային ռիսկի գնահատման գործընթացի ավտոմատացում,
- կորպորատիվ հաճախորդների համար ռիսկի վրա հիմնված գնագոյացման մեթոդների մշակում և ներդրում,

- մասնաճյուղերի համար սահմանաչափերի հաստատում,
 - խնդրահարույց վարկերի մարման, մշտադիտարկման գործընթացների կատարելագործում, կանոնակարգում և ծրագրային գործիքների ստեղծում,
 - նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկ և վերլուծություն:
- ✓ *Իրացվելիության ռիսկ*
- իրացվելիության ցուցանիշների կանխատեսում,
 - բարձր իրացվելի ակտիվների անհրաժեշտ մակարդակի ապահովում,
 - իրացվելիության ռիսկի շեմի ներքին պահանջների կիրառում,
 - սթրես-սցենարների կիրառում,
 - GAP, ՔՍՄԵԼՍ և Դյուրացիա մեթոդների կիրառում,
 - դրամական հոսքերի կանխատեսում, միջոցների տեղաբաշխման և ներգրավման պլանավորում՝ ելնելով իրացվելիության անհրաժեշտ մակարդակի հաշվարկից,
 - իրացվելիության ճեղքվածքի վերլուծություն,
 - ակտիվների և պասիվների՝ ըստ ներգրավման և տեղաբաշխման ժամկետների կառուցվածքի վերլուծություն, կարգավորում և կանխատեսում,
 - իրացվելիության կառավարման մոտեցումների կատարելագործում,
 - ֆինանսական խմբի մեջ մտնող բանկերի կողմից օգտագործվող՝ իրացվելիության ռիսկի կառավարման համակարգի/քաղաքականության կիրառում:
- ✓ *Արտարժույթային ռիսկ*
- փակ արտարժույթային դիրքի պահպանում / բաց դիրքի սահմանափակում,
 - ռիսկի գնահատում ստանդարտ, VAR և GAP մեթոդներով,
 - արտարժույթային ռիսկի հեջավորում,
 - սթրես-սցենարների կիրառում,
 - արտարժույթային ռիսկի ամենօրյա մոնիթորինգ,
 - ներքին սահմանաչափերի կիրառում,
 - ըստ արտարժույթի՝ ակտիվների և պարտավորությունների համապատասխանեցում, փոխհամաձայնեցված կառավարում,
 - ֆինանսական խմբի մեջ մտնող բանկերի կողմից օգտագործվող՝ արտարժույթային ռիսկի կառավարման համակարգի/քաղաքականության կիրառում:
- ✓ *Տոկոսադրույքի ռիսկ*
- սպրեդի, մարժայի և ճեղքվածքի վերլուծություն/վերահսկողություն,
 - տոկոսադրույքների հեջավորում,
 - ռիսկի գնահատում ստանդարտ, GAP և Դյուրացիա մեթոդներով,
 - Տոկոսադրույքի ռիսկի ներքին սահմանաչափերի կիրառում,
 - սթրես-սցենարների կիրառում,
 - տոկոսադրույքների կանխատեսում,
 - ֆիքսված տոկոսադրույքների կիրառում,
 - տոկոսադրույքների փոփոխությունների նկատմամբ զգայունության գնահատում,
 - ըստ տոկոսադրույքի և ժամկետայնության՝ ակտիվների և պարտավորությունների համապատասխանեցում, փոխհամաձայնեցված կառավարում,
 - ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների վերլուծություն:
- ✓ *Գործառնական ռիսկ*
- միջազգային ստանդարտների ներդրում և համապատասխանեցում,
 - ներքին կանոնակարգման կատարելագործում,
 - ներքին հսկողության համակարգերի կատարելագործում,
 - ավտոմատացված գործարքների վերահսկողության գործիքների ներդրում,
 - գործառնական ռիսկերի կառավարման ամբողջական համակարգի ներդրում,
 - գործառնական ռիսկի կառավարման համար անհրաժեշտ տվյալների միասնական բազայի ձևավորում,
 - գործառնական ռիսկի վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրում և վերլուծություն,
 - գործառնական ռիսկի աուդիտի իրականացում,
 - տեխնիկաժողովրդային ապահովման միջոցների ներդրում, անվտանգության համակարգերի կատարելագործում և նոր սահմանափակող միջոցառումների իրականացում,

- աշխատակիցների ընդունման, նրանց գործառնությունների թափանցիկության և պրոֆեսիոնալիզմի ապահովման միջոցառումների իրականացում,
- արտակարգ իրավիճակներից առողջացման ծրագրերի մշակում, ներքին աուդիտի խստացում,
- բիզնես գործընթացների և փաստաթղթաշրջանառության կանոնակարգում, գործառնությունների, իրավասությունների և պատասխանատվության սահմանում,
- ֆինանսական խմբի մեջ մտնող բանկերի կողմից սահմանված ստանդարտներին համապատասխանեցում,
- նոր ծրագրային ապահովմանն անցում, ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ավտոմատացում,
- բանկային ռիսկերի ու պատասխանատվության ապահովագրություն,
- ծրագրային թեստավորումների և ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում,
- գործառնական ռիսկերի բացահայտման վերաբերյալ աշխատակիցների համար սեմինարների և դասընթացների կազմակերպում,
- բանկի բիզնես գործառնություններում առնվազն երկաստիճան վերահսկման համակարգի ներդրում:

5. ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԿԱՂՐԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՀՀ առևտրային բանկերի կողմից մարդկային ռեսուրսների ճիշտ օգտագործումը տարեցտարի ավելի է կարևորվում: Այդ համատեքստում, կադրային քաղաքականությամբ նախատեսված միջոցառումներում հիմնական շեշտը դրվում է կադրերի որակավորման բարձրացման վրա:

2014-2016 թթ. ՀԶԾ-ներով նախատեսվել են կադրային քաղաքականության բարելավմանն ուղղված հետևյալ միջոցառումները.

✓ *Որակավորման բարձրացում*

- կադրերի (հատկապես՝ ռիսկերի կառավարման մասնագետների) որակավորման բարձրացում՝ նրանց ուսուցման, վերապատրաստման, ուսուցողական դասընթացների կազմակերպման, գործընկերների հետ փորձի փոխանակման և ՀՀ-ում ու արտերկրում կազմակերպված սեմինարներին մասնակցության միջոցով,
- երիտասարդ մասնագետների ներգրավում և պատրաստում,
- սեփական ուսումնական կենտրոնի հիմնադրում / ներքին դասընթացների անցկացում,
- աշխատակիցների հանդեպ լրացուցիչ պահանջների, որակավորման պահանջների, ստանդարտների մշակում և ներդրում,
- տարբեր որակավորման քննություններ հանձնող աշխատակիցներին աջակցում,
- երիտասարդ մասնագետների ներգրավման նպատակով ՀՀ լավագույն բուհերի հետ համագործակցում:

✓ *Մոտիվացում*

- կատարողականի հիման վրա աշխատակիցների պարգևատրում,
- աշխատակիցների ճանապարհորդական ապահովագրության իրականացում,
- նյութական և ոչ նյութական մոտիվացման մեխանիզմների ներդրում/կիրառում,
- բանկի աշխատակիցներին արտոնյալ պայմաններով բանկային ծառայություններից օգտվելու քաղաքականության կիրառում / բարելավում,
- աշխատակիցների համար սոցիալական փաթեթի մշակում,
- աշխատակիցների առողջության ապահովագրության իրականացում,
- բանկի/մասնաճյուղի ֆինանսական արդյունքներից ածանցված աշխատավարձի և պարգևավճարների սահմանում,
- ֆինանսական/սոցիալական օգնության համակարգի կիրառում:

✓ *Գնահատում*

- կադրերի որակավորման/մասնագիտական համապատասխանության ստուգում ատեստավորման և աշխատանքի կատարողականի գնահատման համակարգի միջոցով,
- աշխատանքի արդյունավետության գնահատման չափանիշների համակարգի ներդրում/ կատարելագործում,
- աշխատակիցների վարձատրման և առաջխաղացման համակարգի ներդրում՝ հիմնված աշխատանքի կատարողականի և արդյունավետության գնահատման վրա:

✓ *Կառավարում*

- անձնակազմի կառավարման կանոնակարգման դաշտի բարելավում,

- մասնագետների համալրման և հաջորդականության ապահովման մեթոդների կատարելագործում, նոր կադրերի ընտրության մրցութային եղանակի կիրառում, թեստերի, հարցազրույցների անցկացում,
- աշխատակիցների լոյալության համակարգի ներդրում,
- կադրային ռեզերվի ձևավորման/համալրման մեխանիզմների կիրառում,
- մարդկային ռեսուրսների ճիշտ տեղաբաշխում և կադրերի հոսունության նվազեցում,
- ներքին կորպորատիվ մշակույթի, մթնոլորտի ձևավորման նպատակով միջոցառումների կազմակերպում,
- տարբեր ստորաբաժանումների աշխատակիցների փոխատեղում,
- աշխատակազմի շրջանակում տարբեր հարցումների իրականացում,
- բանկի էթիկայի կանոնների պարբերաբար իրազեկման կազմակերպում, հիմնական արժեքների սահմանում և իրազեկում,
- կազմակերպական կառուցվածքի օպտիմալացում, աշխատանքային նկարագրերի մանրամասն վերլուծություն:

Պլանավորվում է, որ 2014-2016 թթ. ՀՀ բանկային համակարգի աշխատակիցների թվաքանակը կավելանա 13.6%-ով (միջին տարեկան 4.4% աճ): Առաջիկա երեք տարիներին վարչական աշխատողների թվաքանակը կավելանա 14.0%-ով (միջին տարեկան՝ 4.5%):

Անձնակազմի կառուցվածքի արդյունավետությունը բնութագրող՝ «բանկային համակարգի վարչական աշխատողների թիվ/սպասարկող աշխատակիցների թիվ» հարաբերակցության ցուցանիշը կանխատեսվող ժամանակահատվածում կաճի 0.13-ով և 2016 թ. վերջին կկազմի 6.0:

Բանկերի՝ կադրերի ուսուցման և վերապատրաստման քաղաքականությունը բնութագրող՝ մեկ վարչական աշխատողի վրա կատարված ուսուցման ծախսերի ցուցանիշը կանխատեսվող ժամանակահատվածում կաճի 30 հազ. դրամով:

Նախատեսվում է, որ 2014-2016 թթ. կավելանան բանկային համակարգի մեկ վարչական աշխատողին բաժին ընկնող միջին աշխատավարձն ու այլ վճարումները:

6. ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ՄԱՐՔԵԹԻՆԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Նոր հաճախորդների ներգրավման և հեղինակության բարձրացման գործընթացում կարևորելով մարքեթինգային միջոցառումների դերը՝ ՀՀ առևտրային բանկերը նախատեսել են 2014-2016 թթ. իրականացնել հետևյալ միջոցառումները.

- ծառայությունների սակագների ճկուն և շուկային համապատասխան քաղաքականության մշակում, սակագների վերանայում,
- ճկուն սակագնային քաղաքականության կիրառում, զեղչային համակարգերի, ակցիաների իրականացում,
- «մեկ պատուհան» սկզբունքի ներդրում,
- գովազդային արշավներ (ՋԼՄ-ներով, ինտերնետային, տպագրված նյութերի տարածմամբ, արտաքին գովազդային վահանակներով),
- բանկի և բանկի ծառայությունների մասին տեղեկատվական նյութերի, ամսագրերի, պարբերականների պատրաստում, մշակում և թողարկում,
- հասարակայնության հետ կապերի կիրառում (PR),
- հաճախորդների հետ հետադարձ կապի ապահովում,
- հաճախորդների պահանջմունքների ուսումնասիրություն,
- շուկայական հետազոտությունների, ուսումնասիրությունների, հարցումների իրականացում,
- նոր գործարքների և բանկի գործունեության վերաբերյալ մամլո հաղորդագրությունների, հարցազրույցների, մամլո ասուլիսների կազմակերպում և տեղեկատվական նյութերի տարածում,
- ուղղակի վաճառքի խթանում շնորհանդեսների կազմակերպման, հաճախորդների հետ անհատական հանդիպումների և ցուցահանդեսներին մասնակցության միջոցով,
- նոր բանկային ծառայությունների և գործառնությունների մշակում / գործող տեսականու կատարելագործում,
- մատուցվող ծառայությունների, սպասարկման որակի և մրցունակության բարձրացում,
- բանկային նոր տեխնոլոգիաների ներդրում,
- բանկի ճանաչելիության/վարկանիշի բարձրացման և առանձին ծառայությունների առաջխաղացմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում,

- գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի արտաքին տեսքի բարելավում/ արդիականացում,
- հատուկ թիրախային խմբի հաճախորդների սպասարկման համար առանձնացված մասնաճյուղի գործարկում,
- ինտերնետային կայքի կատարելագործում/նորի գործարկում,
- հովանավորչության և բարեգործության իրականացում / կորպորատիվ սոցիալական պատասխանատվության գիտակցում,
- համազգային նշանակություն ունեցող ծրագրերին աջակցում,
- վաճառքի կետերի ընդլայնում և արդիականացում,
- վաճառքի լրացուցիչ կետերի ցանցի ընդլայնում (ինտերնետ, բանկ-հաճախորդ, Mobile banking, բանկոմատներ, տերմինալներ),
- խաչաձև վաճառքների մեխանիզմների կատարելագործում,
- CRM համակարգի ներդրում

Նախատեսվող գովազդային միջոցառումները հիմնականում ունենալու են հետևյալ **ուղղությունները**.

- տեղեկատվական գովազդ/նոր ծառայությունների վերաբերյալ հանրային իրազեկում,
- բանկի հեղինակության և իմիջի գովազդ,
- հաճախորդների բազայի ձևավորում/ընդլայնում,
- առանձին ծառայությունների առաջխաղացում:

Բանկերի կողմից իրականացվելիք շուկայական **հետազոտությունների ուղղությունները**.

- պոտենցիալ հաճախորդների/սպառման նոր շուկաների բացահայտում,
- մրցակիցների վարքագծի, սակագների, քաղաքականության բացահայտում և մատուցվող ծառայությունների մշտադիտարկում,
- բանկային ծառայությունների շուկայում բանկերի մասնաբաժինների բացահայտում,
- մրցակիցների համեմատ առավելությունների և թերությունների բացահայտում,
- սպառողների պահանջների, կարիքների, նախասիրությունների, դժգոհությունների և առաջարկությունների բացահայտում/ուսումնասիրում,
- գործող և նոր ծառայությունների պահանջարկի բացահայտում,
- ծառայությունների ճիշտ գնային համակարգի որոշում,
- շուկայում բանկի դիրքի բացահայտում:

Բանկային համակարգի գովազդային ծախսերի տեսակարար կշիռն ընդհանուր ծախսերում փոքր-ինչ կնվազի. կանխատեսվում է, որ բանկային համակարգի գովազդի ծախսեր/ընդհանուր ծախսերն ցուցանիշը 2016 թ., 2013 թ. համեմատ, կնվազի 0.05 տոկոսային կետով՝ կազմելով 1.85%:

7. ԱՌԵՎՏՐՈՒՄԻ ԲԱՆԿԵՐԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ըստ կանխատեսումների՝ ՀՀ առևտրային բանկերը 2014 թ. կհիմնեն 39 մասնաճյուղ, իսկ մինչև 2016 թ. վերջը, 2013 թ. վերջի համեմատ, նախատեսվում է մասնաճյուղերի քանակի աճ 106-ով:

8. ՀՀ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄՐՑԱԿԻՉՆԵՐԻ ՎԻՃԱԿԸ

Բանկերի կանխատեսումների համաձայն՝ 2014-2016 թթ. ՀՀ բանկային համակարգում կենտրոնացումը ընդհանուր առմամբ կմնա նույնը:

Այսպես՝ ընդհանուր ակտիվների գծով Հերֆինդալ-Հիրշմանի ինդեքսը չի փոխվի՝ 2016 թ. վերջին կկազմի 0.07: 2014-2016 թթ. ընդհանուր ակտիվների կենտրոնացման ցուցանիշը՝ ըստ առաջին 4 խոշոր բանկերի, կաճի 3 տոկոսային կետով, ըստ 7 խոշոր բանկերի՝ չի փոխվի, իսկ ըստ 10 խոշոր բանկերի՝ կնվազի 1 տոկոսային կետով: 2016 թ. վերջին նշված ցուցանիշները կկազմեն համապատասխանաբար՝ 43%, 63% և 76%:

Վարկային ներդրումների կենտրոնացման Հերֆինդալ-Հիրշմանի ինդեքսը կանխատեսվող ժամանակահատվածում կաճի 0.01 կետով և 2016 թ. վերջին կկազմի 0.08: Վարկային պորտֆելի մեծությամբ առաջին 4 և 7 խոշոր բանկերի կենտրոնացման ցուցանիշը կաճի համապատասխանաբար 3 և 1 տոկոսային կետով, իսկ ըստ 10 խոշոր բանկերի՝ չի փոխվի: Նշված ցուցանիշները 2016 թ. վերջին կկազմեն համապատասխանաբար՝ 45%, 64% և 78%:

Պետական արժեթղթերի պորտֆելի գծով Հերֆինդալ-Հիրշմանի ինդեքսը կնվազի 0.04 կետով՝ 2016 թ. վերջին կազմելով 0.09: Պետական արժեթղթերի մեծությամբ առաջին 4, 7 և 10 բանկերի կենտրոնացման ցուցանիշները կնվազեն համապատասխանաբար 15, 10 և 7 տոկոսային կետով՝ կազմելով 47%, 68% և 82%:

Ֆիզիկական անձանց ավանդների գծով Հերֆինդալ-Հիրշմանի ինդեքսը 2016 թ. վերջին, 2013 թ. վերջի համեմատ, չի փոփոխվի և կկազմի 0.07: Ֆիզիկական անձանց ավանդների գծով առաջին 4 բանկերի կենտրոնացման ցուցանիշը կնվազի 1 տոկոսային կետով, ըստ 7 բանկերի և ըստ 10 բանկերի՝ չի փոփոխվի և կկազմի համապատասխանաբար 39%, 64% և 77%:

Իրավաբանական անձանց ավանդների գծով Հերֆինդալ-Հիրշմանի ինդեքսը 2016 թ. վերջին, 2013 թ. վերջի համեմատ, կնվազի 0.02-ով և կկազմի 0.08: 2014-2016 թթ. ֆիզիկական անձանց ավանդների գծով կենտրոնացման ցուցանիշները՝ ըստ առաջին 4, 7 և 10 բանկերի, կնվազեն համապատասխանաբար 10, 7 և 4 տոկոսային կետով և կկազմեն 45%, 69% և 83%:

Ընդհանուր կապիտալի համար հաշվարկված Հերֆինդալ-Հիրշմանի ինդեքսը կանխատեսվող ժամանակաշրջանում կաճի 0.01-ով և 2016 թ. կկազմի 0.07: 2014-2016 թթ. ընդհանուր կապիտալի կենտրոնացման ցուցանիշը՝ ըստ առաջին 4, 7 և 10 խոշորագույն բանկերի, կաճի համապատասխանաբար 6, 5 և 4 տոկոսային կետով և կկազմի 43%, 60% և 73%:

9. ԱՄՓՈՓՈՒՄ

2014-2016 թթ. բանկային համակարգում նախատեսվում են հետևյալ զարգացումները.

- Ակտիվների միջին տարեկան աճը կկազմի 11.8%.
 - վարկերի միջին տարեկան աճը կկազմի 18.3%,
 - վարկերի տեսակարար կշիռն ընդհանուր ակտիվներում կավելանա՝ 2016 թ. կազմելով 69.3% (2013 թ.՝ 58.5%):
- ՀՀ բանկային միջնորդությունը կաճի. ակտիվներ/ՀՆԱ ցուցանիշը 2016 թ. կկազմի 83%, իսկ վարկեր/ՀՆԱ ցուցանիշը՝ 58%:
- Նախատեսվում է ավանդների միջին տարեկան 11.3% աճ.
 - ավանդների տեսակարար կշիռն ընդհանուր պարտավորություններում կավելանա՝ 2016 թ. կկազմի 61.9% (2013 թ.՝ 61.2%),
 - ֆիզիկական անձանց ավանդների տեսակարար կշիռն ավանդների կառուցվածքում կաճի՝ 2016 թ. կկազմի 62.7% (2013 թ.՝ 60.3%),
 - ընդհանուր ավանդների մեջ ժամկետային ավանդների տեսակարար կշիռը 2013 թվականի վերջի 65.3%-ից 2016 թվականին կնվազի մինչև 66.1%,
 - արտարժույթով ավանդների տեսակարար կշիռն ավանդների կառուցվածքում կնվազի՝ 2016 թ. կկազմի 65.5% (2013 թ. 71.0%):
- Ընդհանուր կապիտալը կաճի միջին տարեկան 16.6%-ով՝ հիմնականում շահույթի հաշվին.
 - ընդհանուր կապիտալում կանոնադրական կապիտալի տեսակարար կշիռը 2013 թ. 57.5%-ից կնվազի՝ 2016 թ. հասնելով 42.6%-ի:
- Բանկային համակարգի լներիջի (ակտիվներ/կապիտալ) ցուցանիշը 2016 թ. վերջին, 2013 թ. վերջի համեմատ, փոքր-ինչ կնվազի՝ կազմելով 5.7 (2013 թ.՝ 6.4):
- Բանկային համակարգի շահութաբերության մակարդակը կանխատեսվող ժամանակահատվածում կաճի. բանկերի ակտիվների շահութաբերությունը բնութագրող «զուտ շահույթ/միջին ակտիվներ» ցուցանիշը (ROA) 2014-2016 թթ. կտատանվի 1.9%-2.8% (2013 թ.՝ 1.5%), իսկ կապիտալի շահութաբերությունը բնութագրող «զուտ շահույթ/միջին կապիտալ» (ROE) ցուցանիշը՝ 12.0%-16.0% միջակայքում (2013 թ.՝ 9.3%):
- Բանկային համակարգի զուտ տոկոսային մարժան կտատանվի 4.9%-5.5%-ի միջակայքում (2013 թ.՝ 4.7%):
- ՀՀ առևտրային բանկերը 2014 թ. կհիմնեն 39 մասնաճյուղ, իսկ մինչև 2016 թ. վերջը, 2013 թ. վերջի համեմատ, նախատեսվում է մասնաճյուղերի քանակի աճ 106-ով:
- 2014-2016 թթ. ՀՀ բանկային համակարգի հաճախորդների քանակը կավելանա միջին տարեկան 13.3%-ով:
- Բանկերի կանխատեսումների համաձայն՝ կենտրոնացումը բանկային համակարգում 2014 - 2016 թթ. ընդհանուր առմամբ չի փոխվի: